

Høringsnotat samtaleprosess – merknader til innspill

1. Overordnet kommentar

Nåtgjeldende retningslinjer for samtaleprosess er generelle og overordnede i sin utforming og regulerer i mindre grad ulike problemstillinger som kan oppstå i forbindelse med samtaleprosessen. De nåværende retningslinjene har vært for lite detaljerte til å kunne gi god nok praktisk veiledning i de situasjonene som kan oppstå. Etter vår mening klargjør den nye forskriften hvordan mange av spørsmålene som erfaringsmessig oppstår under samtaleprosessen skal håndteres.

Forskriften sikrer også at sakene så langt det er mulig undergis lik behandling. Dagens retningslinjer lar i for stor grad det være opp til den enkelte nemndsleder å ta beslutninger. Gitt det store antall saker som behandles i samtaleprosess og sakenes alvorlighetsgrad, er det derfor behov for et regelverk som i større grad gir detaljerte bestemmelser som gir tilstrekkelig veiledning og sikrer en enhetlig og forutsigbar praksis så langt det er mulig.

Den foreslåtte samtaleprosessforskriften imøtekommer etter vårt syn dette behovet.

Det er av betydning at hensynet til barnets beste understrekes innledningsvis og tydeliggjør nemndsleders ansvar i denne forbindelse i § 8. Forskriftens utforming er oversiktlig og gir god veiledning.

2. Merknader til bestemmelsene

Kommentar til foreslått § 2 Samtykke til samtaleprosess:

Det er positivt at bestemmelsen tydeliggjør at barneverntjenesten i sin vurdering av om samtykke skal gis skal legge særlig vekt på om det er til barnets beste å igangsette en slik prosess. I saker der barnet selv er part blir vektlegging av dette hensynet enda viktigere. I samtaleprosess er det lagt opp til dialog mellom partene og der partene selv fører ordet.

Dersom privat(e) part(er) ønsker samtaleprosess, kan kommunen fremstå som lite løsningsorientert ved å nekte samtykke, jfr. betydningen av å løse saken på lavest mulig nivå og unngå de uheldige følgene en ordinær fylkesnemndssak kan medføre. I tilfeller der utsiktene til løsning er dårlige, saken haster og sjansen for at det likevel ender med et ordinært forhandlingsmøte, bør offentlig part vurdere nøye hvorvidt samtykke skal gis. Presiseringen om å ivareta barnets beste når beslutning om samtykke skal tas er derfor nyttig.

Kommentar til foreslått § 3 Barnets deltagelse og medvirkning i samtaleprosess jfr. § 8 Samtalemøtet

Forslaget i § 3. første ledd sikrer at barn med partsrettigheter er godt forberedt i forkant av samtaleprosessmøtet. § 8 første ledd er en viktig tydeliggjøring av nemndsleders overordnede ansvar for å ivareta barnet i prosessen. Det er viktig at barnet ikke lider overlast og at grensen for å avbryte møtet ikke blir for høy, f.eks. når foreldrene blir svært aktiverte.

Bestemmelsene om barns medvirkning innebærer at barnet skal gis mulighet for å medvirke under hele sakens forløp i barnevernet, jfr. bvl. § 6-3 og *Forskrift om medvirkning og tillitsperson §§ 5 og 6*. I saker som har versert lenge i barneverntjenesten - typisk i saker med flere undersøkelser, har barnet over tid måttet forholde seg til mange ulike instanser og personer, ikke minst barneverntjenesten. Dette stiller særlige krav til vurdering av barnets beste gjennom hele forløpet, og bør derfor presiseres.

I saker med flere samtalemøter der barnets tidligere uttalelser har vært entydige og konsistente over tid, kan dette for noen barn oppleves som en tilleggsbelastning.

Kommentar til foreslått § 4 Tilbud om samtaleprosess

Forslaget om at nemndsleder skal vurdere hvorvidt det skal holdes et saksforberedende møte støttes.

Ulempen med samtaleprosess er at det kan gå lengre tid før barnet får avklart sin endelige situasjon enn ved ordinær behandling av saken. Det er derfor ønskelig at man tidlig i prosessen sammen med partene blir enige om en tentativ tidsramme så langt det er mulig. Det er trolig at dette vil bevisstgjøre partene på viktigheten av ansvaret for at prosessen blir så effektiv som mulig og ikke trekkes unødig ut i tid. I saker der barnevernssaken har versert lenge er spesielt viktig å ha fokus på den samlede tidsbruken og belastningen den uavklarte situasjonen er for barnet.

Kommentar til § 8 Samtalemøtet

I høringsforslagets kommentar til bestemmelsen er det presisert at nemndsleder skal være nøytral og upartisk, ikke fremme egne ideer til løsning av saken, men støtte partene i å utvikle egne løsningsforslag. Videre fremkommer det i høringsforslaget at «*Nemndsleder skal opptre objektivt og nøytralt overfor partene og påse at deres synspunkter kommer frem i samtalemøtet*» Vi foreslår at man i istedenfor uttrykket «objektivt», *benytter uttrykket upartisk. Dette kan med fordel også benyttes/presiseres for sakkyndige.*

Kommentar til forslått § 11 møtebok

Bestemmelsen regulerer hva som skal fremgå av møteboken og hvilke opplysninger som skal dokumenteres. Bestemmelsen regulerer blant annet at «*Nye opplysninger som fremkommer under samtalemøtet og som omfattes av meldeplikten i bvl. § 13-2, skal nedtegnes i møteboken.*»

I hvilken grad andre opplysninger av betydning for saken skal/kan nedtegnes fremgår ikke. Det bør derfor også gis adgang til å nedtegne relevante nye opplysninger som fremkommer og ikke begrenset til opplysninger som omfatter meldeplikt.